

Cytologie a morfologie bakterií

BLOK 1:

Morfologie prokaryotické buňky
a morfologie kolonií

Zdeněk Bystřický

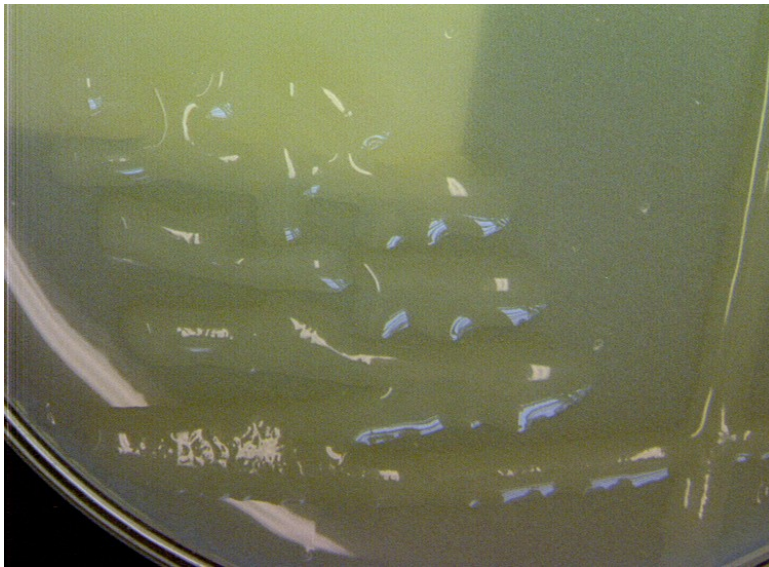
Gramovo barvení

- Barvíme buněčnou stěnu
- Postup:
  - Nátěr kultury vysušen, fixován plamenem
  - 30 s krystalová violet' > voda > 30 s Lugolův roztok > etanol, voda > 60 s safranin > voda

Azotobacter vinelandii CCM 289

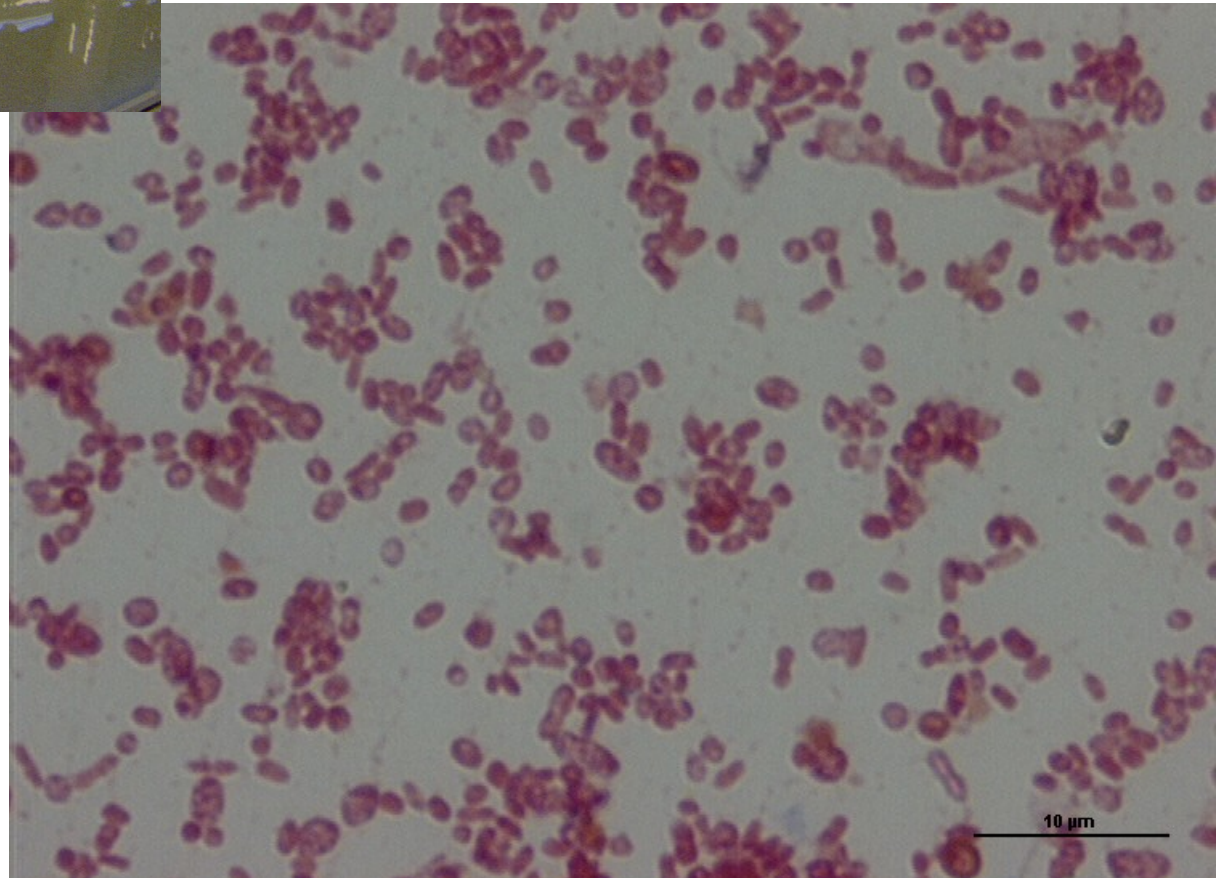
Kultivace 5 dní, Ashbyho agar

lesklé kolonie, okraje rovné, vystouplé,
nažloutlé zbarvení

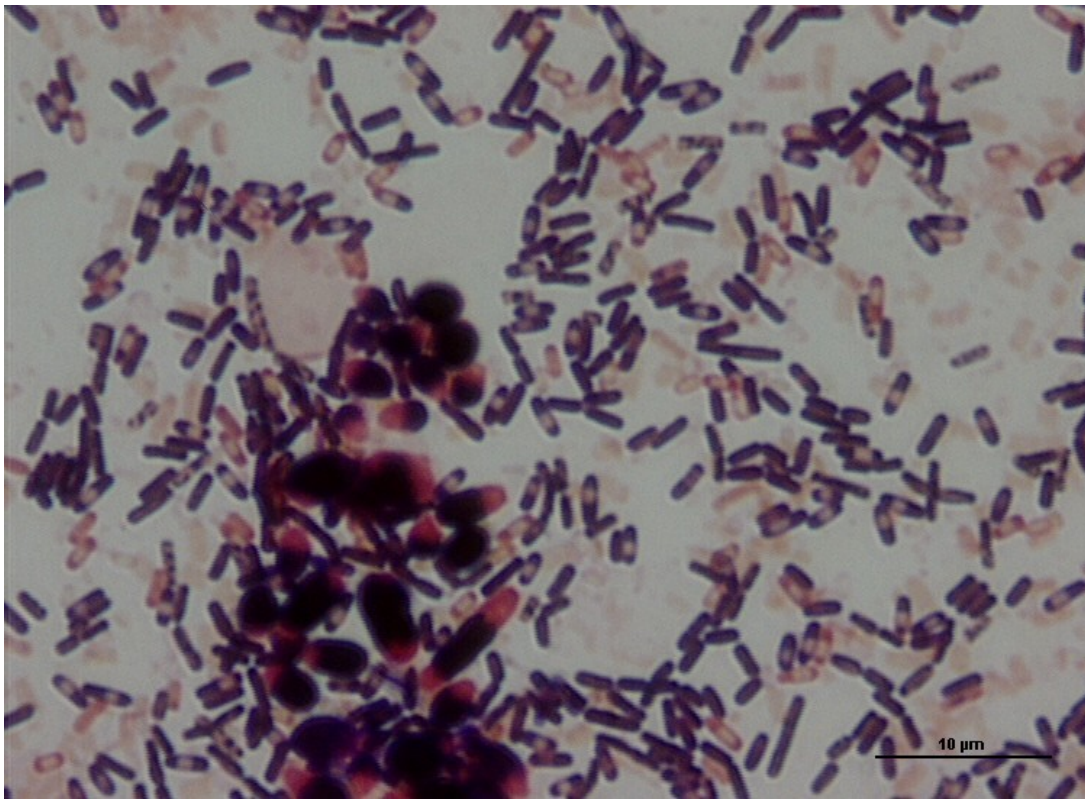

Gramovo barvení

G⁻, pleomorfní, tyčky –
kokotyčky, tvoří cysty,
velikost 1,5-2 μm a více

Smíšený roztěr:

Gramovo barvení

Sacharomyces cerevisiae

Kultivace 2 dny, MEA

G⁺, citronovitý tvar, velikost 3,7-9,7 x 2,6-6,4 μm

***Bacillus subtilis* CCM 2216**

Kultivace 2 dny, TSA

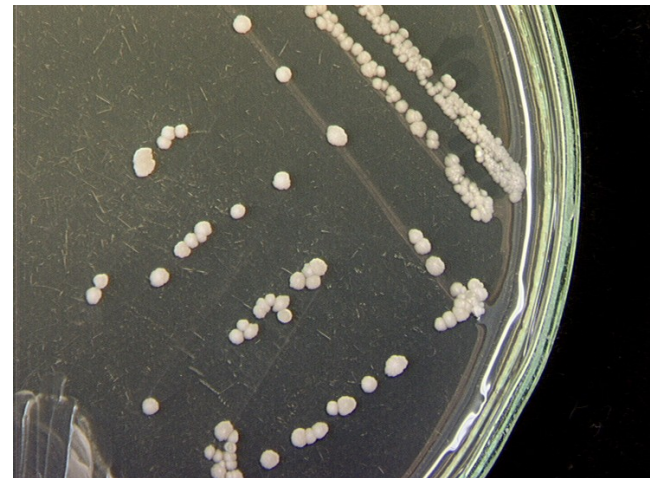
G⁺, tyčky v řetězcích, endospory oválné nezduřující buňku, velikost 2-3 x 0,7-0,8 μm

Bacillus subtilis

Rhizoidní okraje, matné, mírně vystouplé, bílé zbarvení, drsné

Sacharomyces cerevisiae

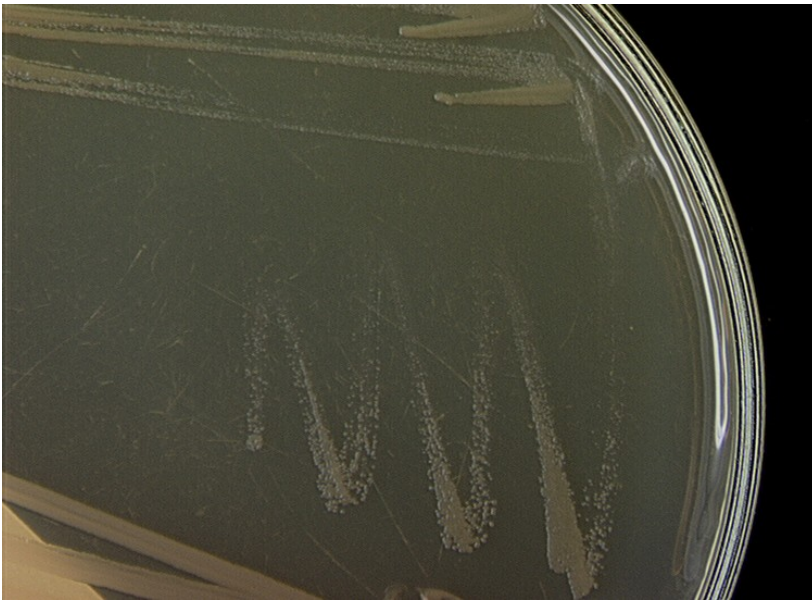

Hladké okraje, kulaté kolonie, bělavé zbarvení, nejsou vystouplé

Sporosarcina ureae CCM 860

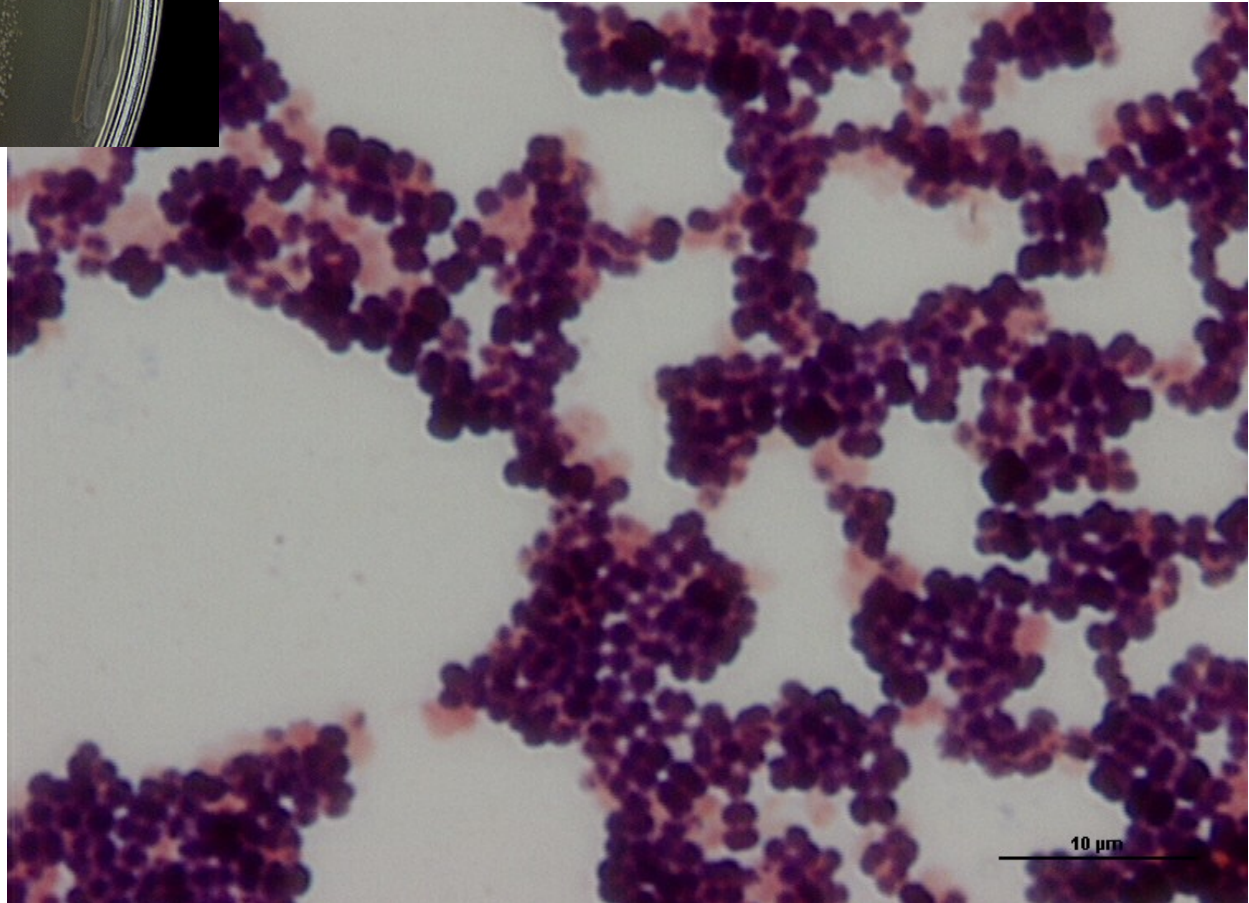
Kultivace 1 den, MPAN

Kulovité kolonie, okraj hladký, málo
vystouplé, lesklé, okrově zbarvené

Gramovo barvení

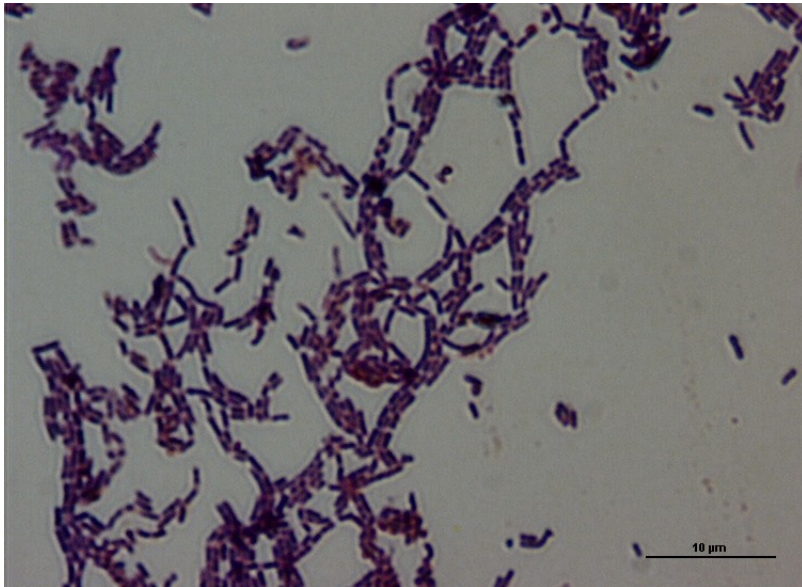
G⁺, kulovitá nebo
oválná, shluky po dvou
a po čtyřech, tvoří
kulaté spory, velikost
1,5-2 μm

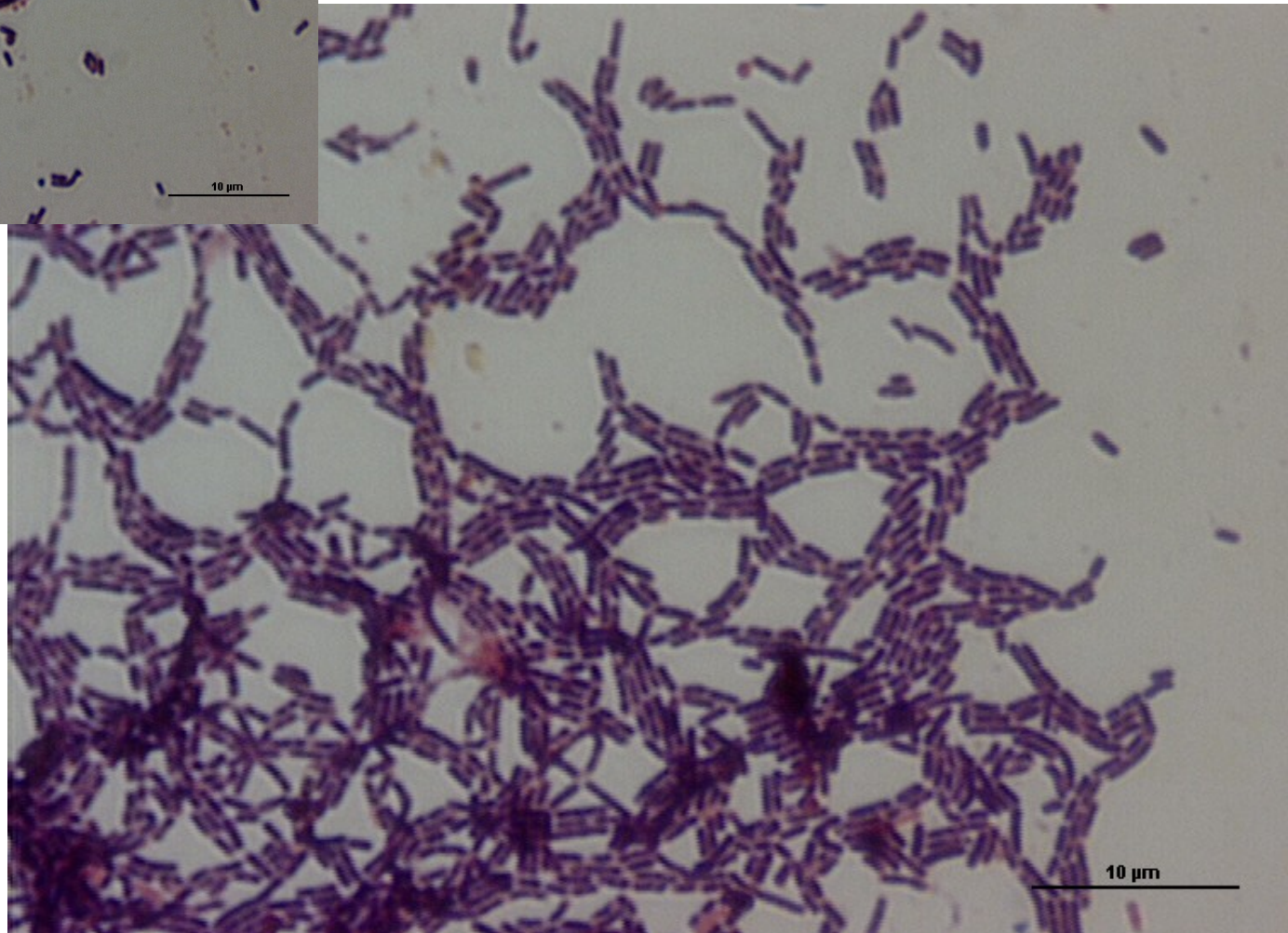
Lactobacillus casei* subs. *casei
CCM 7088T

Kultivace 2 dny, tekuté medium

Gramovo barvení

G⁺, nesporulující
tyčinky se
zaoblenými
konci, výskyt
jednotlivě a v
řetězcích, velikost
2,0-4,0 x 0,7-1,1
µm

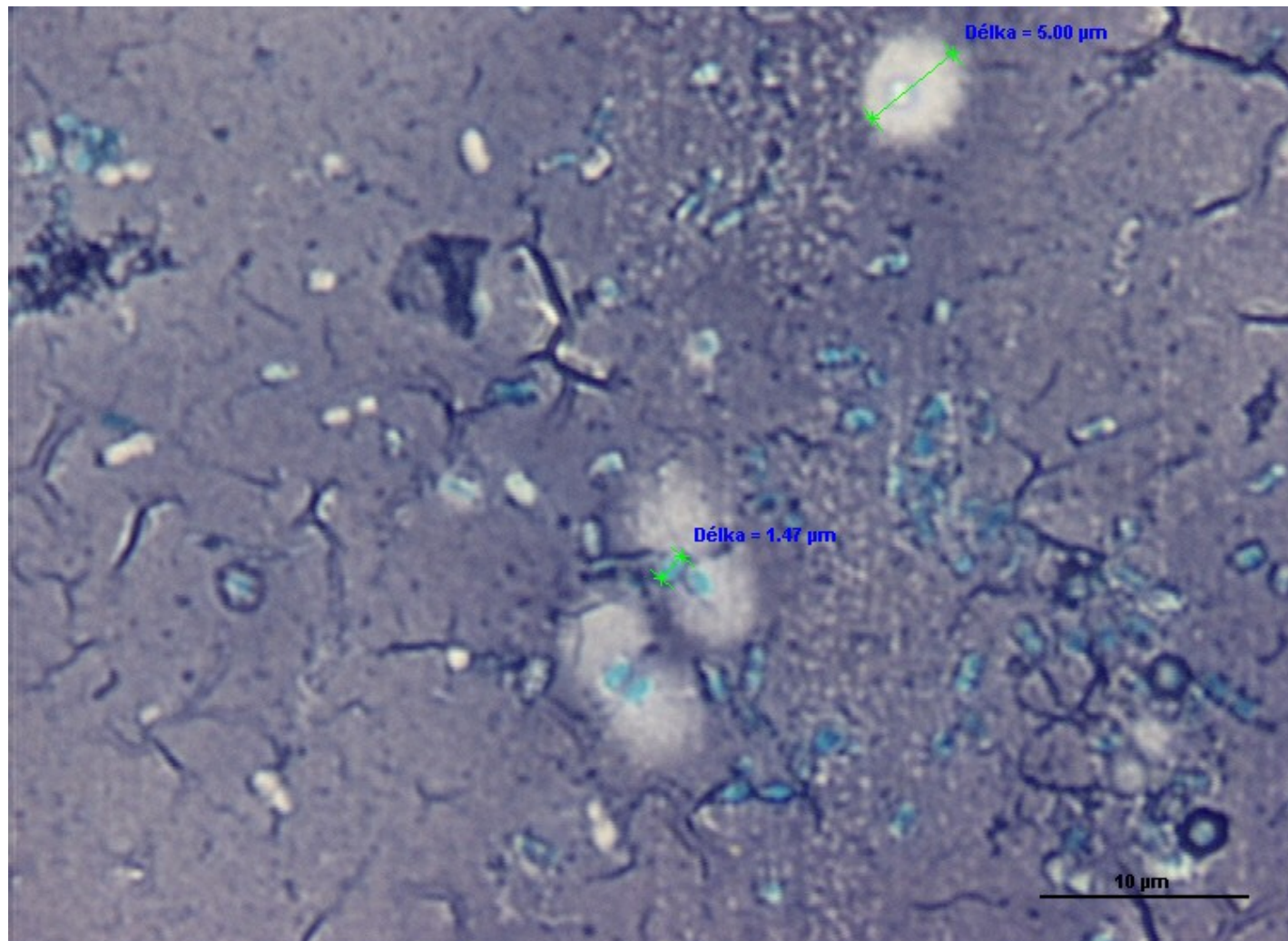
Negativní barvení

Obarvení pozadí, buňky nezbarvené:

- Kongo – červeně
  - kapka barviva + kultura
  - pozorování pouzder převrácení HCl, oplach vodou, barvení metylenovou modří 3 min, oplach vodou
- Nigrosin – 2 kapky
  - destilovaná voda + kultura
  - nigrosin
  - mícháme, roztěr podložním sklíčkem, usušení na vzduchu, pozorování.

***Azotobacter vinelandii* CCM 289** – pozorování pouzder, negativní barvení kongo červení a metylenovou modří, kultivace 5 dní, Ashbyho agar

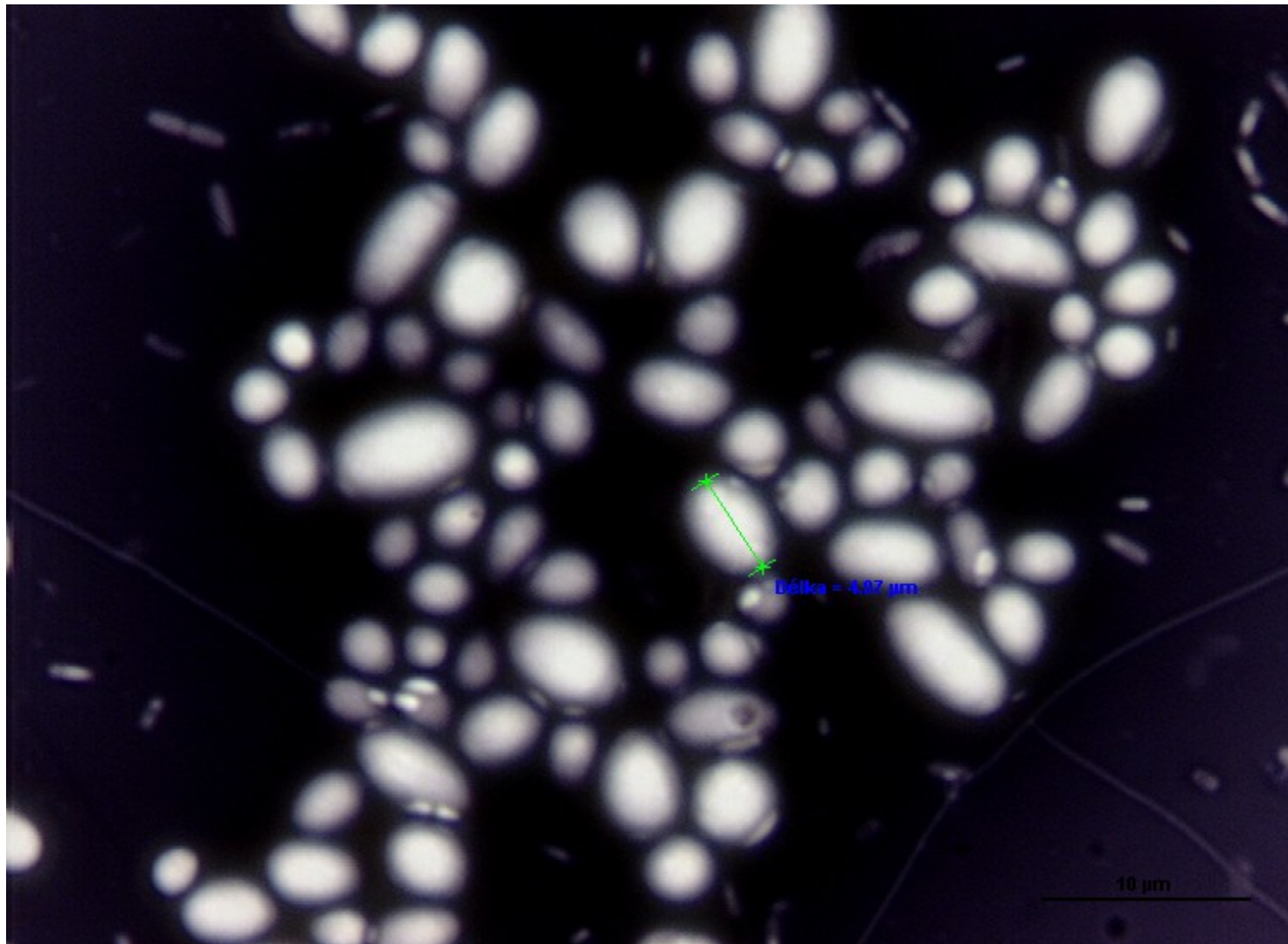
G⁻, pleomorfní, tyčky – kokotyčky, tvoří cysty, velikost 1,5-2 μm a více

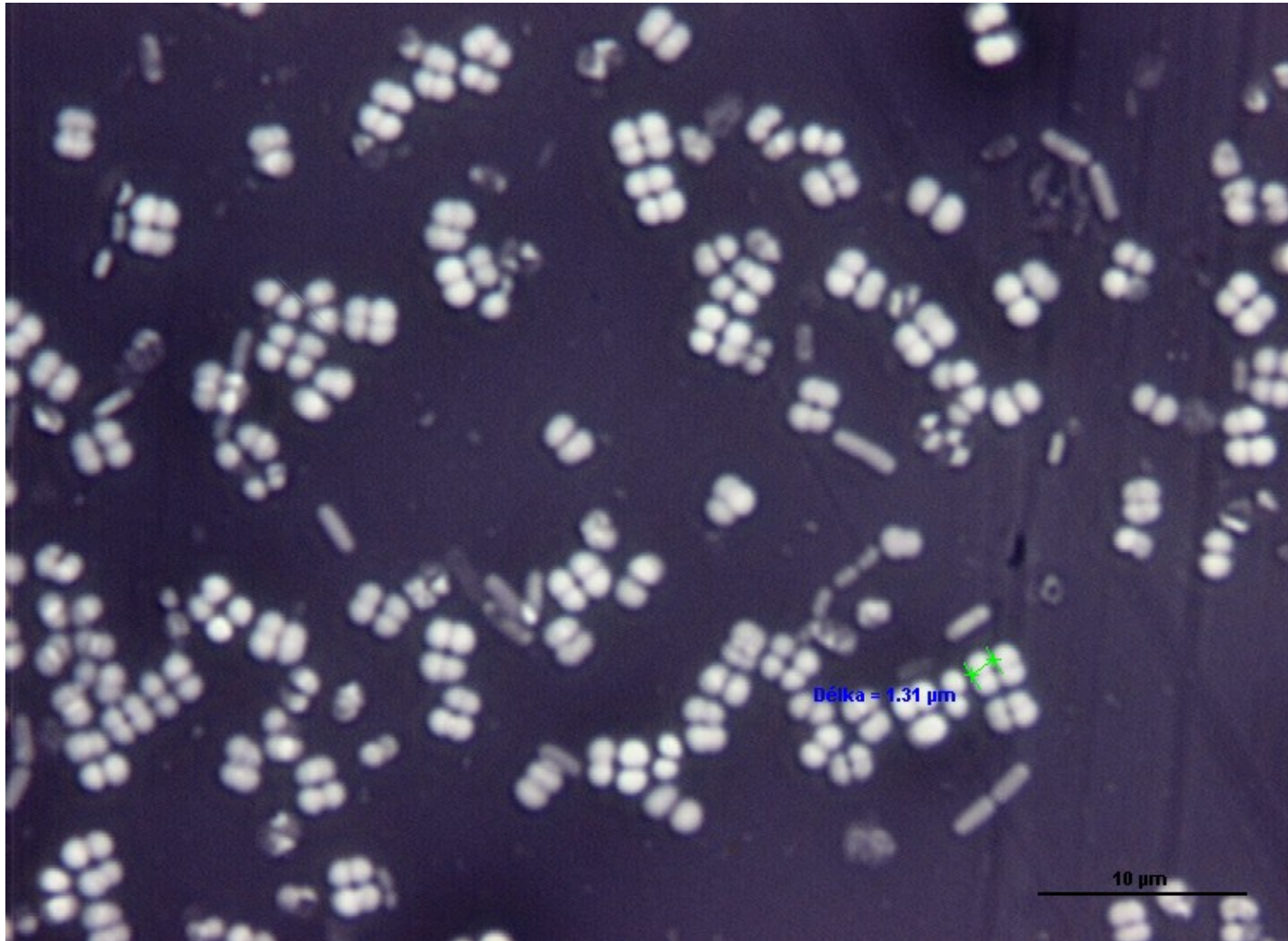
Saccharomyces cerevisiae, negativní barvení nigrosinem, kultivace 2 dny, MEA

G⁺, citronovitý tvar, velikost 3,7-9,7 x 2,6-6,4 μm

***Sporosarcina ureae* CCM 860**, negativní barvení nigrosinem, kultivace 1 den, MPAN

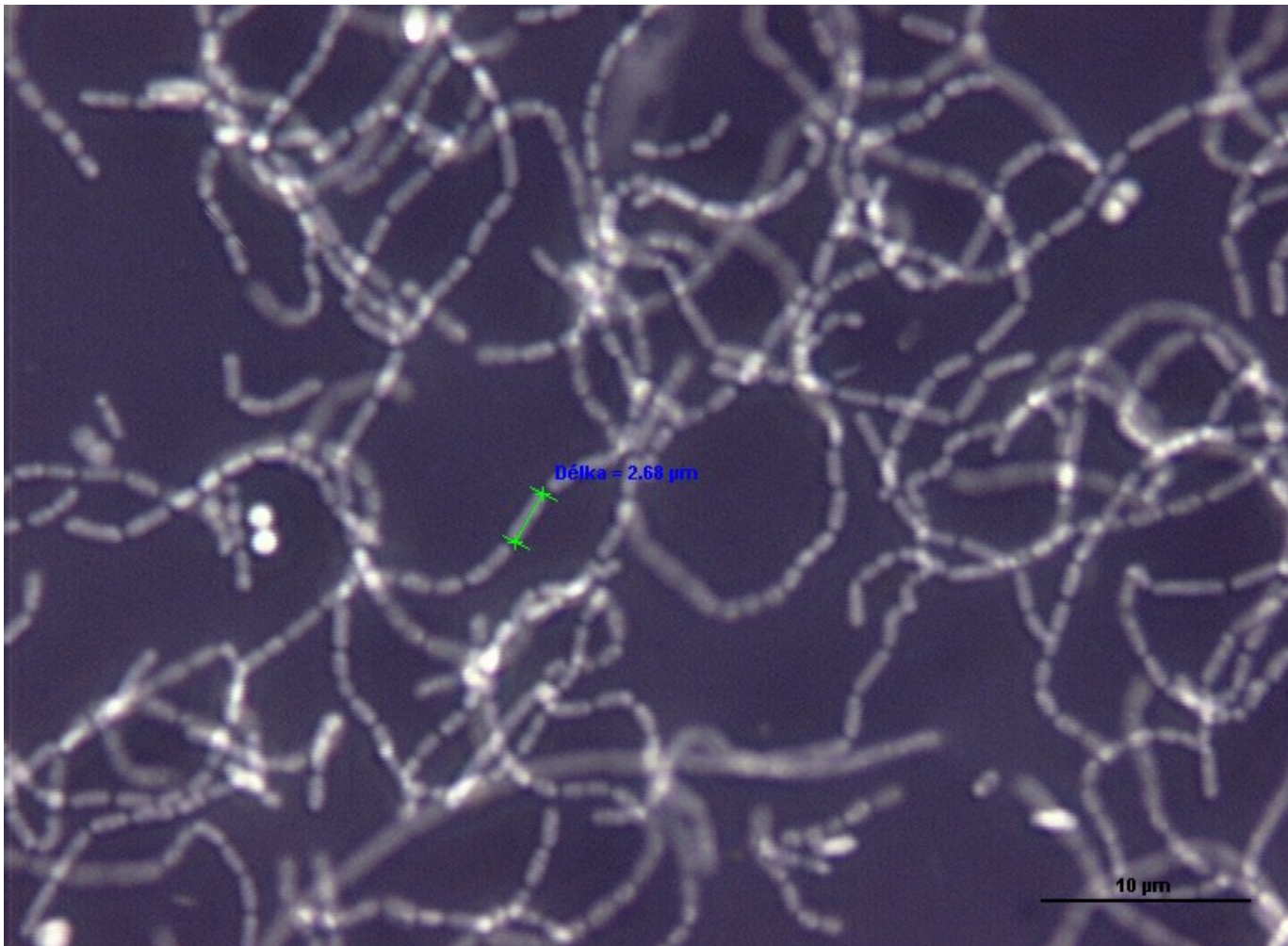
G⁺, kulovitá nebo oválná, shluky po dvou a po čtyřech, tvoří kulaté spory, velikost 1,5-2 μm

***Lactobacillus casei* subs. *casei* CCM 7088 T**, neaktivní barvení
nigrosinem, kultivace 2 dny, tekuté medium

G⁺, nesporulující tyčinky se zaoblenými konci, výskyt jednotlivě a v řetězcích,
velikost 2,0-4,0 x 0,7-1,1 μm

***Bacillus subtilis* CCM 2216**, negativní barvení nigrosinem, kultivace 2 dny, TSA

G⁺, tyčky v řetězcích, endospory oválné nezduřující buňku, velikost 2-3 x 0,7-0,8 μm

